

šibenskilist

ORGAN SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA OPĆINE ŠIBENIK

Uz Nacrt izmjena u Statutu SKJ

STVARALAŠTVO I POVJERENJE

Kad se u tako značajan društveni dokument kao što je Statut Saveza komunista Jugoslavije unose veoma bitne izmjene, razmišljanja o tome kreću se uglavnom u dva pravca: prvo, koliko će te promjene uspjeti da obuhvate i ozakone sve ono što je živa praka i otvoriti okvire za dalji razvitak.

Sigurno je da se sadašnje promjene vrše prije svega pod pritiskom prakse. Potrebe svakodnevnog političkog života postaju drukčije, složenije, supertilne, pa se zato i oblici političkog djelovanja, a naročito u takvoj organizaciji, kao što je SKJ moraju živo i elastično prilagodavati novoj stvarnosti. Položaj komuniste danas nije takav da se od njega prije svega zahtjeva discipliniranu i samopožrtvovno izvršavanje određenih zadataka i sprovođenje određene politike. Danas je više nego ikada potrebno da on stvaralački učestvuje u stvaranju te politike, da doprinosi njenom formuliranju i da tu naročito i najviše ispoljava svoje ljudske i društvene vrijednosti. Tek osjećaj svih komunista da su u tu politiku utkane i njihove misli, shvaćanja, streljenja, stvorit će kod njih odgovornost za tu politiku i neophodan elan za njeno sprovođenje.

Otuda je svakako najznačajniji, a i najzanimljiviji onaj dio Nacrtu statuta koji govori o pravima i dužnostima članova Saveza komunista u savremenim uslovima. U njemu se dade zapaziti uz puno poštovanje principa demokratskog centralizma i nastojanje

da glavno mjesto u organizaciji zauzme njen član kao ličnost, kojoj se otvaraju sve mogućnosti za slobodno i zaista kreativno izražavanje svojih misli i njihovo konfrontiranje unutar organizacije. Razvijanje unutarpartijskog demokratizma, koje nesumnjivo stoji u biti predloženih promjena nije samo sebi cilj.

Ono treba da razveže hiljade novih inicijativa, da skine najveći broj onih barijera i smetnji koje su do sada uočavane u radu i da omogući da se politika svake organizacije, koja je u osnovi zasnovana na općim idejama i smjernicama Programa SKJ, izgrađuje uz učešće svih njenih članova. Na to upućuje i sam sastav organizacija SKJ danas. Iako se često može čuti mišljenje da kvalitet, revolucionarnost, idejnost nisu na onoj visini kao

nekada, mora se shvatiti da je najveći broj tog novog člana sastavljen od ljudi koji se bave jednom novom praksom, koji su za tu praksu školovani i kvalificirani, koji sa sobom nose određena iskustva itd. Sve su to novi kvaliteti koji treba da se izraze u organizaciji Saveza komunista i da se sliju u zajednički napor za poverenje u ljude, u svoje članove, od kojih se uvijek očekivalo ne samo privrženost koja može biti i pasivna, već prije svega aktivno djelovanje i borba za ideje Saveza komunista. Ma koliko bilo grešaka, slabosti, pa i ozbiljnih devijacija, to povjerenje je uvijek bilo najveći dokaz snage Saveza komunista. I u ovoj prilici, kao i do sada, ono je istovremeno i bitan uslov da se dalje ide naprijed.

D. Milivojević

NA KOJI NAČIN OBRAČUNATI NAKNADU

NA EFEKTE U PRIVREĐIVANJU I NA PRODUKTIVNOST
RADA NAJPOVOLJNIJE CE DJELOVATI »VEZIVANJE« —
NAKNADA ZA POSTOJECI SISTEM RASPODJELE

Posljede izmjene odnosa u raspoljeli društvenog proizvoda za privrednu u cijelini, koje su izvršene tokom ove godine, julskim mjerama Saveznog izvršnog vijeća izmijenjeni su, kao što je poznato, i odnosi u primarnoj raspodjeli, tj. povećane su cijene električnoj energiji, ugljenu, objojenim metalima i nekim poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima. Dakako, to se u ovom ili onom obliku moralno odraziti na sve privredne djelatnosti, a posebno u onim prerađivačkim djelatnostima koje svoju proizvodnju temelje na poljoprivrednim proizvodima i industrijskim sirovinama čije su cijene povećane. Zbog toga su mnoge privredne organizacije podigle cijene vlastitim proizvodima, doduše ne za toliko koliko su porasli troškovi poslovanja, ali ipak do 10, a pogedje i za više procenata. Razlika se pokriva iz sredstava koja poduzećima ostaju ukidanjem doprinosa na izvanredni prihod i doprinosa društvenim investicionim fondovima, te smanjenjem stope poreza na promet nekim proizvodima. Time je formiranje novih cijena uglavnom završeno.

No, s obzirom na značenje prehrambenih artikala s povećanim cijenama za životni standard potrošača, Savezno izvršno vijeće donijelo je i poznatu preporuku o povećanju osobnih dohodatak zaposlenih u neto iznosu od 1500 dinara mjesечно i dodatka na djecu za 600 dinara. Na taj način trebali su se kompenzirati povećani troškovi života. Međutim, realni odraz novih mjera na pojedina domaćinstva zavisi od broja zaposlenih, novoa njihovih osobnih dohodataka i strukture njihove potrošnje. Kategorije potrošača s najnižim osobnim dohodatacima — u čijoj su strukturi potrošnje ishrana i ogrjev značajne stave — u nepovoljnijem su položaju od onih potrošača čija se

primanja kreću iznad »donje granice«.

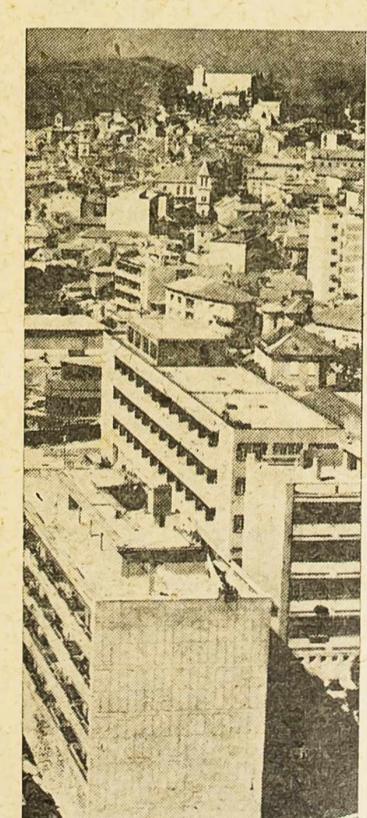
S obzirom na to, daljnji napori privrednih organizacija usmjereni su ovih dana na ispravljanje nivoa osobnih dohodatak, prije svega onih zaposlenih s najnižim osobnim dohodatacima. Međutim, posao oko reguliranja naknade ne ide tako lančano kao kad je na dnevnom redu bilo pitanje povišenja cijena robi, pa to izaziva prilična nestabilnost i različita reagiranja radnih ljudi, iako znaju da će razliku dobiti.

U čemu je problem? U nastojanju privrednih organizacija da se to povećanje osobnih dohodatak ne provodi linearno,

ju (ova se mišljenja izvode na osnovu nekih globalnih podataka) da minimalna naknada od 1500 dinara nije dovoljna da održi kupovnu moć, kakva je bila prije povećanja cijena, pogotovo kad su u pitanju radnici s primanjima ispod 25.000 dinara. Zato se privrednim organizacijama sugerira da osobne dohotke povećaju za više od preporučene minimalne naknade, kako su neke već i učinile.

Što se tiče načina na koji se obračunava naknada, čini se da je najbolje — to potvrđuju neke računice i analize koje su u toku, kao i prva iskustva onih poduzeća koja su se »požurila« s isplatom naknade — da se osobni dohotci povećaju na temelju kriterija o raspodjeli prema radu, tj. da se povećanje, koje se najčešće dovodi u zavisnost od sadašnje visine osobnih dohodatak, uključi u postojeći sistem stimulacije radnika prema povećanjem vrijednosti boda ili startne osnovice! To »vezivanje« naknada za sistem raspodjele sigurno će najpovoljnije djelovati na efekte u privredovanju i na produktivnost rada. U toliko će »poskupljenje radne snage« još više zaoštiti problem ekonomičnosti poslovanja i prisiliti privredne organizacije na mnogo odlučniji i oštrenji kurs prema svemu što ne valja kako bi »istjerale« sve unutrašnje rezerve koje su njihovim radnim zajednicama dostupne, uz daljnje moderniziranje proizvodnje.

To ne znači da neke grupacije i pojedina poduzeća kod kojih je učešće radne snage visoko, kao i ona koja su i dale u depresivnom položaju, nemaju teškoća u vezi s provođenjem preporuke o povećanju osobnih dohodatak. Zbog toga i dalje treba suzbijati ekspanziju investicione potrošnje

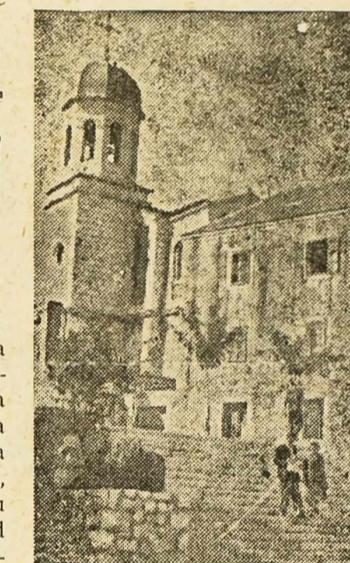

jer mali je broj poduzeća koja zbog poslovanja na granici rentabiliteta ili s gubicima neće moći da osiguraju sredstva za naknadu, pa je zbog toga ne isplaćuju.

U sindikatu, naime, smatra-

DOBRI REZULTATI AKCIJE „Mjesec zaštite pri radu“

Nedavno provedena akcija »Mjesec zaštite pri radu« počela je u glavnom dobre rezultate. Međutim, sve nije isto onako kako se zamisljalo. Prema planu Općinskog štaba bilo je predviđeno da u akciji treba da učestvuje 41 radna organizacija, neke se nisu odazvale pozivu. To se odnosi na poduzeće »Šipad«, tvornicu ribljih konzervi »Dalmacija«, Poljoprivrednu stanicu, Sekciju za održavanje pruge, »Jadraran«, »Mesopromet«, Zagrebačku pivovaru, Soboslikarsku zadrugu i zanatsko poduzeće »Krka« u Skradinu. No, od tridesetak radnih organizacija koje su izradile program rada nisu ništa radile slijedeće:

Palk, Drvni kombinat, Stolar, Obrtna ložionica, Drvodjelska zadruga, trgovinsko poduzeće »Sloga«, Poduzeće za ceste i ugostiteljsko poduzeće »Šubićevac«.

Iznesenog vidljivo je da gotovo polovina poduzeća skupa sa njihovim sindikalnim podružnicama nije shvatilo značaj ove akcije ni važnost higijensko-tehničke zaštite pri radu. Nasuprot tome, u 23 radne organizacije koje su tu akciju sprovele i prihvatile postignuti su vrlo dobri i značajni rezultati.

Spomenut ćemo da je, pored ostalog, u ovim organizacijama za poboljšanje uvjeta rada i uklanjanja nedostataka u toku ove akcije utrošen iznos od 36 milijuna dinara. Na propagandi pri radu utrošeno je svega 570 tisuća dinara i to za plakate, brošure i nabavku filma »Sprečavanje nesreće pri radu na skelama u građevinarstvu«.

Zanimljivo je istaći koliko su utrošile na tu akciju pojedine radne organizacije. Dok je, na primjer, »Izgradnjak« prošle godine utrošila za propagandu po jednom radniku deset dinara, u ovoj akciji utrošeno je po jednom radniku dvije stotine dinara. Kod Autotransportnog poduzeća po povlačenje kretalo se od 100 dinara, a u »Elektri« od 350 na 500 dinara. Utrošak u toku akcije u »Štampi« iznosio je 226 dinara, kod »Čistoće« 76 dinara, »Vinoplodu« 94 dinara i u Zanatskom kombinatu Vodice 139 dinara, a u minujoj godini ni jedan dinar.

U toku akcije »Mjesec dana

zaštite pri radu« održana su i razna predavanja i seminar, a u većim poduzećima prikazali su se i filmovi o zaštiti pri radu i higijenskoj zaštiti, odnosno higijenskoj kulturi. Vrijedno je također zabilježiti da su se u toku ove akcije obavljali i lječnički pregledi radnika, naročito u velikim poduzećima.

Na osnovu izrađenog programa akcije bilo je predviđeno da se ukloni 430 nedostatak, a prema dobivenim izvještajima uklonjeno ih je 316. Međutim, neka poduzeća, kao Tvornica elektroda i ferolegura i Tvornica lakih metala »Boris Kidrić«, koje su nešto zakazale u akciji nastavile su i dalje uklanjanjem nedostatka, pa će prema tome i broj u ovoj akciji uklonjenih nedostatka biti znatno veći. Ima i takvih radnih organizacija koje su uklonile više nedostatka nego što su planirale. Tako je Medicinski centar u Šibeniku uklonio trideset umjesto osam nedostatka. Štab ove radne organizacije dao je niz korisnih sugestija za saniranje stanja, naročito higijenskih uvjeta po odjeljenjima i u krugu bolnice.

Vrijedno je također zabilježiti da se broj povreda u toku akcije »Mjesec dana zaštite pri radu« smanjio u odnosu na isti period prošle godine. Ove godine bilo je registrirano 211 slučajeva, a lanjske 230. To smanjenje nije veliko, ali treba imati na umu da se u ovoj godini u odnosu na prošlu broj radnika povećao za 600.

Reći ćemo još i ovo: kako se i na početku akcije predviđalo najbolje rezultate u ovoj akciji dalo je brodogradilište »Velimir Škopik«. Pored niza predavanja koja su održana o štetnosti uticaja pojedinih materija i uvjeta rada na zdravlje radnika i postojćoj opasnosti na radnom mjestu, poduzeto je niz akcija na uređenju kruga, održavanju čistoće, upotrebi tehničkih i ličnih zaštitnih sredstava, te ka posebna samoinicijativna akcija sprovedena je anketa, u kojoj su učestvovali svi članovi kolektiva. Tom anketom dobivene su primjedbe, mišljenja i prijedlozi radnika u vezi službe HTZ-e, poboljšanju njenog stanja, ličnoj zaštiti na radnom mjestu, prijevozu, ishrani i pružanju medicinske pomoći.

VELIKI INTERES ZA SUVENIRE

Izlöžbu suvenira, koja je otvorena u Turističkom saveznu općine, posjetio je do sada velik broj osoba. Najviše interesa posjetoci su pokazivali za narodne rukotvorine, lijepo izradene nošnje Valerke Bodrogić i umjetničke radevine u dbooru Ante Belamarića. Na izložbi je prodano raznih predmeta u vrijednosti od oko 600 tisuća dinara. Pored domaćih gostiju izložbu je do sada posjetio i velik broj inozemnih osoba, koje su uglavnom i kupovale izložene eksponate.

Na koji način obračunati naknadu

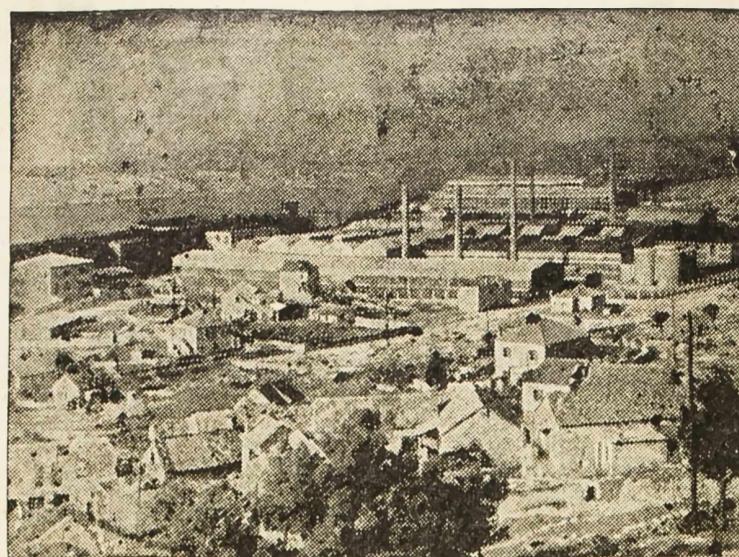
(Nastavak sa 1. strane)

i uporedo s time poduzimati odgovarajuće mјere za postepene izmjene u strukturi proizvodnje, kao i mјere za neka preusmjeravanja u oblasti vajansko-trgovinske razmjene.

Odnosi u cijenama morat će se sve više formirati na bazi tržišnih odnosa, jer će se tako u buduću lako spriječavati pojava većih dispariteta, koje su se do sada uklanjale administrativnim putem.

Budući da te mјere traže duži rok za svoje ostvarenje, organizacije koje su u nemogućnosti da odmah pokriju razlike u osobnim dohodcima trebat će da uzmu kredit kod banke ili da zatraže pozajmicu od onih poduzeća koja su u boljem položaju. No, kako je to trenutna pomoć, ona će morati svestrano da razmotre svoj rad i poslovanje, da ga kritički analiziraju i da u svom okviru potraže uzroke svog položaja, zatim da ga pravne i osiguraju mogućnost za permanentno povećanje osobnih dohodaka.

Možda će u tom njihovu nastojanju biti potrebna i pomoć komuna. Pri tome mislimo na olakšavanje položaja takvih privrednih organizacija smanjenjem kamatne stope koja je sada, po pravilu, na maksimumu. Jer, najčešće su u pitanju poduzeća koja se bave uslužnim i komunalnim djelatnostima. Na ovoj liniji mogu se naći i drugi "izlazi". Jedan od njih je i odricanje komuna od učešća u dohotku takvih privrednih organizacija.

Iz poduzeća „Luka“

Sibensko poduzeće »Luka« jedno je od brojčano najvećih radnih organizacija u našoj komuni. Zbog specifičnosti poslova što ih kolektiv obavlja, ta se radna organizacija razlikuje od većine ostalih. U posljednje vrijeme u luci se vrše obimni radovi na izgradnji novih vezova, što će omogućiti da se prispjela roba znatno brže izmanipulira, pa će shodno tome i brodovi da se manje zadržavaju.

Poduzeće »Luka« uvelo je u posljednje vrijeme prilično novina. Uvedena je rasvjeta dovoljne jačine, zaposlenima stoji na raspolaženje uređeni restauran, gde se uz prilično pristupačne cijene mogu dobiti obilati obroci. Sve je to dokaz počevane brije za radnog čovjeka.

Ovogodišnji promet, što ga je izvršilo poduzeće »Luka«, velik je. Kroz prvi sedam mjeseci ove godine promenuto je blizu 480 tisuća tona. Od toga na ugljen otpada 149 tisuća tona, na rude i koncentrate 122 tisuće tona, a prometnute su i 163 tone nemetal. Shodno tome ukupan prihod poduzeća za sedmo-

mjesečno razdoblje iznosi 489 milijuna dinara, pedeset milijuna dinara više nego što je predviđeno planom.

Kada smo već to spomenuli, interesantno je zabilježiti da je u navedenom razdoblju u luku uplovilo 27 brodova od deset tisuća tona nosivosti. Inače, manipulacije su vršene na ukupno 352 broda. Od toga broja pod jugoslavenskom zastavom bila su 272, talijanskim 32, grčkom 20, pod zastavom Libanona i Paname po 7, izraelskih brodova bilo je pet itd.

U poduzeću »Luka« vjeruju da će se ovogodišnji plan prometa, ako sve bude teklo prema predviđanjima, znatno premašiti. Da li će to uistinu desiti nije već sada lako kazati, jer niz čimbenika ima utjecaja na ostvarenje plana prometa. Što se tiče radne snage trenutno zaposlene u toj sibenskoj radnoj organizaciji, ona uglavnom zadovoljava, iako se u nekim slučajevima, prilikom znatnijeg posjeta brodova, osjeća potreba da je luka radnika moglo biti i više. No, s obzirom na priličnu promjenljivost posla nije uputno zapošljavati više radne snage.

Svečanost u Pelešu

U nedjelju, 13. o. m. nedaleko Primoštena na mjestu zvanom Peleš Luka, uz samu magistralu, otkrivena je spomen ploča, prigodom 20-godišnjice oslobođenja ovih krajeva od fašističkih zavojevača. Svečanost je otvorio Marko Skorin. Ispred CK SKJ prisutne je pozdravio drug Vicko Krstulović, a u ime Općinskog

odbora Saveza boraca Vitomir Gradiška. Přišustvovao je i prvorac Drago Živković, na rod Primoštenu i Rogoznice.

Tom prilikom evocirane su mnoge uspomene iz oružane borbe naroda, ovog kraja, a posebno akcije koje su naši borići i stanovništvo poduzimali oko održavanja ove važne veze između kopna i oslobo-

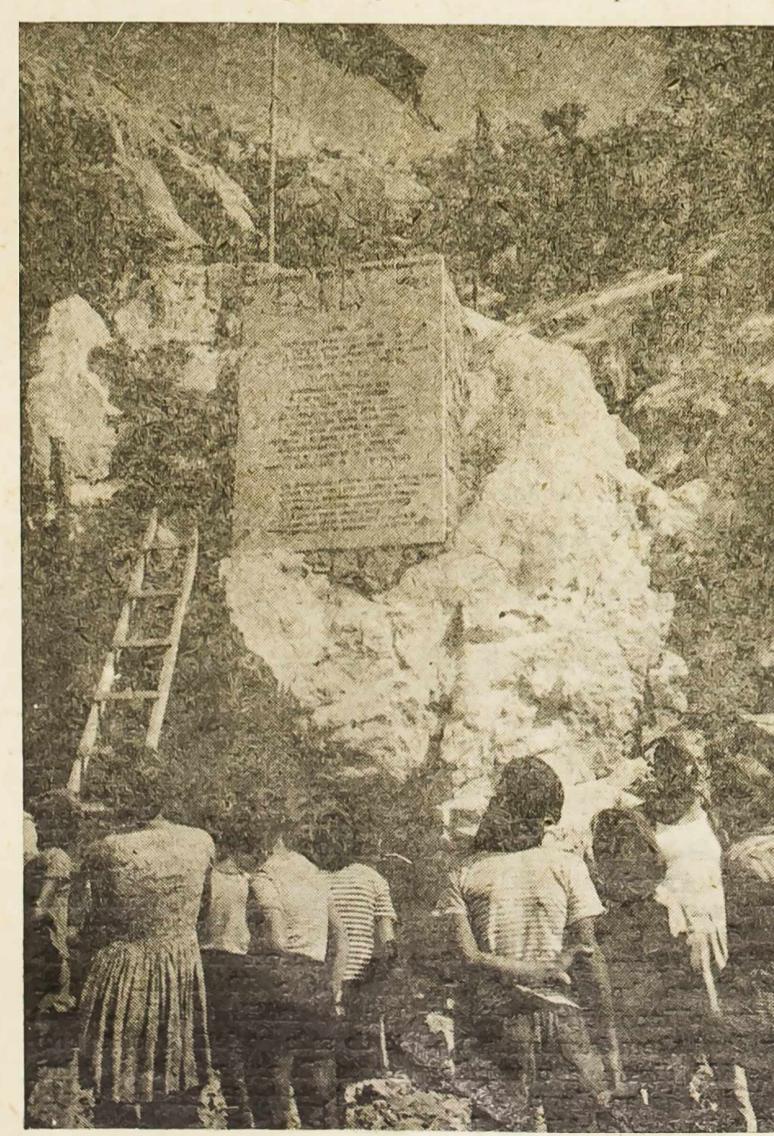
denog Visa. Preko ovog mješta prošlo je stotine partizanskih ranjenika, deseci zbjeđova, žena i djece.

Na ovo mjesto stizao je materijal za narodno-oslobodilačku vojsku koji se zatim prebacivao prema Svilaji, Dinari i Bosni. Ovaj kraj dao je u toku Revolucije 1200 boraca od kojih je 443 položilo život.

Drug Vicko Krstulović je rekao da je ovo otkrivanje jednog od mnogih spomenika koji su rezultat pobedonosne revolucije i pobjede naših naroda pod vodstvom KP i druga Tita. On se zatim osvrnuo na historijat stvaranja naše monarhije i baza na obali, istaknuvši da je i neprijatelj uvidio njihov veliki značaj, pa ih je velikim snagama nastojao likvidirati. No, narod i borići bili su nepromostiva zapreka neprijatelju i špekulantima političarima izbjegličke vlade u Londonu. On je iznio da je Vis bio naše najznačajnije uporište nakon Drvara i da su na njemu donesene mnoge odluke političkog i vojnog karaktera. Te su odluke bile rezultat historijskih zaključaka II sjedanja AVNOJ-a. Vis je rezultat borbe naroda Jugoslavije, a posebno naroda Dalmacije. Zato je i održavanje ovog kanala veze sa Visom igralo veliku ulogu. U tome je narod ovog kraja učestvovao zajedno sa boricima podnoseći i velike žrtve.

Vitomir Gradiška iznio je mnoge primjere iz 1944. godine, koji govorile o visokoj svjetlosti i borbenosti naroda Primoštena, Rogoznice, Trogira i drugih krajeva. Govorio je o velikom doprinisu omladine NOB-i.

(J. C.)

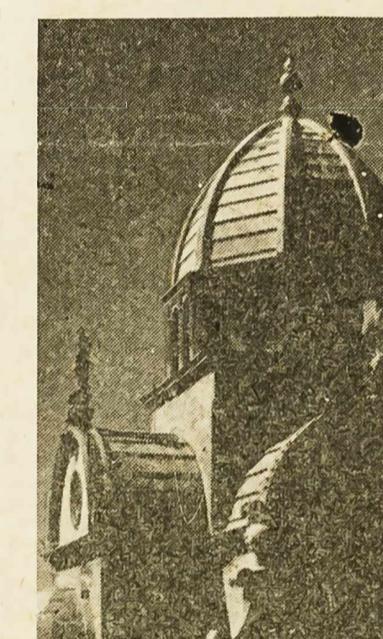

PENZIJSKO OSIGURANJE PRED SAVEZNOM SKUPŠTINOM

Kako se očekuje, Savezna skupština će uskoro razmatrati Nacrt novog zakona o penzijskom osiguranju. Usvajanjem ovog zakona završit će se reforma socijalnog osiguranja započeta prije tri godine. Zakona o organizaciji i finansiranju socijalnog osiguranja i Zakona o zdravstvenom osiguranju.

Značajno je da su izmjene u penzijskom sistemu, koje će biti predmet najavljenje diskusije u Saveznoj skupštini, pretodno već bile pretresene od strane našeg najvišeg predstavnika tijela, kao i široke javnosti. Primjedbe stavljenе u toku ove debate omogućile su izradu Nacrtu sa takvim rješenjima, koja će, vjerojatno, biti prihvatišća za većinu učesnika.

Kao što je već često istaćeno, osnovni cilj predloženih izmjena je da se visina penzija tješnje veže za kretanje ličnih dohodaka osiguranika, što je već djelomično bilo osigurano i u dosadašnjem sistemu. Međutim, rasploživi instrumenti nisu dozvoljavali dosljedniju primjenu ovog principa i znatan dio primanja osiguranika nije uziman u obzir prilikom određivanja penzija. S druge strane, nije uzimano u obzir ni kretanje ličnih dohodaka poslije odlaska osiguranika u penziju, odnosno, nije bila predviđena mogućnost za kasniju valorizaciju penzija.

Predloženim izmjenama u penzijskom osiguranju otklonili bi se ovi nedostaci. Kako se predlaže, osiguranici bi se razvrstavali u jedinstvene osnovice osiguranja, koje bi u prosjeku iznosile oko 85% od njihovih primanja, bez obzira na visinu. Predviđeni iznos penzijskog osnova u određenom periodu predstavljao bi, ukoliko je osiguranik ispunio ostale uslove u pogledu dužine radnog staža, njegovu punu penziju.

Uslovi za sticanje penzije su za muškarce — 60 godina starosti i 20 godina penzijskog staža, a za žene — 55 godina starosti i takoder 20 godina penzijskog staža. Penzija za muškarce koji ispunjavaju ove uslove iznosiće 50% od penzijskog osnova, a za svaku dalju godinu radnog staža povećala bi se za još po 2,5% od penzijskog osnova, tako da bi

puni iznos mogao biti ostvaren sa 40 godina radnog staža. Sa 20 godina radnog staža žene bi dobijale 62,5% od penzijskog osnova, a za svaku dalju godinu takoder po 2,5%, što znači da bi penziju u visini punog iznosa penzijskog osnova mogle ostvariti sa 35 godina radnog staža. Osiguranici koji ostvare radni staž u trajanju od 40, odnosno 35 godina (za žene) imaju pravo na pun iznos penzije bez obzira na godine starosti.

Penzija se može steći i sa radnim stažom od svega 15 godina, i tim što se u tom slučaju starosna granica pomjera za muškarce na 65, a za žene na 60 godina života. Pored toga, penzija se može steći i pod dosadašnjim uslovima, ali u manjem iznosu nego što je predviđeni penzijski osnovi.

Ovako zamislijen sistem imao bi i značajne praktične prednosti, pošto bi omogućio brže utvrđivanje penzije, što bi olakšalo i rad službe socijalnog osiguranja.

Dalju novinu predstavlja predviđena mogućnost za povremenu valorizaciju penzija na osnovu porasta ličnih dohodaka i troškova života. Zaostajanje penzija danas je jedan od najvažnijih problema u ovoj oblasti, jer stalni porast ličnih dohodaka nije prati adekvatnim izmjenama u visini penzija. Zato njihova vrijednost kod ranije penzioniranih osiguranika ne odgovara stvarnim odnosima, što bi se sada otklonilo.

Pored ovih, predložen je i niz drugih izmjena, sa ciljem da se ustanovi adekvatni sistem penzijskog osiguranja i osigura njegovo nesmetano funkcioniranje. Cjelishodnost predloženih izmjena ocijenit će Savezna skupština prilikom pretraživanja Nacrtu zakona o penzijskom osiguranju i s pravom se može očekivati da će usvojeni tekst odgovarati mišljenjima izraženim u javnoj diskusijskoj.

Lj. Matković

Susreti

Naputu afirmacije

U vjerojatno najboljem jugoslavenskom filmu »Licem u licu«, koji je naišao na nepodjeljene simpatije publike i kritičara, zapažena uloga bila je do dijeljena našem sugrađaninu JERI MRNDŽE. Susreti smo ga ovih dana i poveli s njim razgovor.

Kakav je bio početak? — pitali smo ga.

— Prije otrilike deset godina u Šibeniku je osnovan pionirski teatar. Postao sam njegov član. Od tada pa do danas, naravno u amaterskim okvirima, nisam slazio, da tako kažem, s kazališnim dasaka.

Vi ste se bavili i lutkarstvom, zar ne?

— Tačno, prvo u šibenском kazalištu lutaka, a kasnije, po odlasku u Zagreb. U šibenjskoj kući tumačio sam velik broj uloga. U Gradskom kazalištu lutaka u Zagrebu bio mi je po prvi put stalin aranžman. Pribavljao sam ga, ali i ostavio nakon godinu dana — zbog studija.

Koliko mi je poznato užasavali ste i u radu SEK-a?

— Da. Po dolasku u tu kuću dobio sam jednu od naivrednih uloga u komadu »Ribarske svađe«. S tim komadom SEK je poslovao u Austriji, Švicarskoj, Francuskoj, Zapadnoj Njemačkoj i Italiji. To je bio sam dan te institucije, a vrijeme intenzivnog rada u SEK-u imao sam povremeno anotirane na Školskom radiju i Radio-Zagreb.

Uloga što ste iz dala u filmu »Licitom u licu« dobro je primljena. Kakvi su vaši filmski planovi?

— Spomenuti film je sljedili, socijalni film, također, način i u talijanskim filmima »Željanici kozatane«. Imao sam ponudu da jemam u »Nikola Bursaću«, i još nekim drugim filmovima, ali sam ih odbio zbog studija. Vjerujem da će ušće dobiti diplomirati ekonomiju. Na jesen ću imati novu audiciju. Vidjet ćemo što će biti.

S kojim redateljem navijate i volite raditi?

— Mnogo je dobro, inačice, a lično bih napisao rukom Branika Rauera. Nadam se da će tako i biti. No, o planovima radije kada budu ostvarenja.

Zanimalo bi nas: kako ste uključivali studiju s radom u kazalištima i na filmu?

— Vjerujte, nije išlo bez teškoća. Samo, prednost sam uviđao davao studiju. Zbog toga ću ga, eto, i završiti u redovnom roku. Volim film i kazalište, ali

tretirao naš suvremeni život, ovo naše jugoslavensko kretanje nabolje, izgradnje socijalizma, koje se rada tu pred nama, human, ljudski, naš, ali ne bez teškoća. Ili, možda, da to bude jedna filmska ekratizacija Davičova romana »BETON I SVICI«.

Još samo ovo: koji vam je najdraži lik jugoslavenske književnosti?

— Ima dosta dobitih knjiga, i dobrih pisaca, i lijepo izvajanih likova. Spomenem li, ipak, velikog čovjeka, revolucionara, sanjara, čovjeka što živi danas za ono sutra, tog VUKA RAVCA, iz Davičovog gora spomenutog romana, ili, možda, MČU iz »Pesme« istog pisca, onda ću zacijselo odati moj najdraži književni lik u našoj književnosti.

I Krapanj je uspio

Krapanj je otvorio svoja vrata turizmu završetkom dionice magistrale, koja prolazi Žižopisnim predjelom Brodarice. Za naša turistička mjesta to je već postalo tipično. No, Krapanj nije turističko otkriće najnovijeg datuma. Nije bar što se tiče velikog broja građana Šibenika koji ga već godinama posjećuju uglavnom zbog krapnjičkih specijaliteta u pravom smislu riječi. I, ako se to može smatrati turizmom, Krapanj je čini nam se počeo probijati sture okvire zahvaljujući baš tom ugostiteljskom elementu. Najniži otok na Jadranu, otok spuštena i ronilaca, učinio je ove godine napor koji je rezultirao u 5000 noćenja stranih i domaćih gostiju.

»Ima nečeg u ovom mjestu što podsjeća na Kaštela, kaže mi splitska studentica prava B. K. koju sam sa društvo studenata zatekao u restoranu »Spužva«. Vjerujte, treba još samo malo da se učini. Krapanj i Brodarica imaju divnu okolicu: most i pošumljene uvale oko njega. Za nas to predstavlja

novi ambijent. Ništa manje pohvala ne izriču i strani turski. Gledao sam u knjigu utisaka u montažnoj kući Turističkog društva. Nije ispisano mnogo stranica (knjiga je još nova), ali sam pročitao i ovih nekoliko redaka:

»Sviđa mi se Krapanj i njegov okoliš. O jelima i gostoprimgostu ljudi mogu da kažem: svako jelo prave specijalisti s Jadrana. Srdanost ljudi preuzimaju sve moje ranije predozbe o ljudima vaše zemlje« (slabo čitljiv potpis jednog Belgijanca).

Prošle godine turisti došli su u Krapanj tek u srpnju, dok su se ove godine pojivali već u svibnju i ostvarali 180 noćenja. U prošlogodišnjoj sezoni boravilo je 300 turista s oko 1000 noćenja.

Dinamike u ovoj sezoni pokazuju ovakav porast: svibnja 25 gostiju (180 noćenja), lipnja 160 gostiju (800 noćenja), srpanj 220 gostiju (1500 noćenja) kolovoza 370 gostiju (2200 noćenja). U Krapnju i Brodarici turistima stoji na raspolaženju 300 ležaja

prve i druge kategorije uz cijenu od 400 dinara. Za njihovu prehranu staje im na raspolaganju četiri restorana. Ove godine je u mjesto dovedena tekuća voda. Radove su izveli sami mještani.

Interes za Krapanj stalno raste, kako zbog lakog pristupa, tako i zbog novih kuća koje nude veoma udoban smještaj. Kroz kratko vrijeme Brodarica i otok Krapanj moći će primiti 5 do 6 hiljada gostiju. Velik je interes za izgradnjom montažnih kućica, kako kod stranih turista tako i kod domaćih organizacija. Sada se traže forme kako da se to sproveđe i organizira.

Krapanj još uvek nije iskoristio sve svoje mogućnosti. Bit će potrebna još koja godina iskustva i strpljivog rada, da bi ovo mjesto izbilo među najpoznatija turistička mjesta. No, i ono što je dosad postignuto, znači velik napredak i ohrabrenje za buduća nastojanja. J. C.

PRETKONGRESNA AKTIVNOST

U organizacijama SK na području kninske općine u toku je živa pretkongresna aktivnost. Nakon individualnog proučavanja načrta izmjena i dopuna Statuta SKJ prišlo se održavanju sastanaka osnovnih organizacija SK na kojima se skupno proraduje načrt. Do 10. rujna takvi skupovi su održani u nekim teritorijalnim organizacijama u Kninu, u osnovnim organizacijama SK na željezničkom čvoru i u pet seoskih. Prošle subote i nedjelje, 12. i 13. o. m., održani su sastanci u 25 organizacija SK na selu i to pretežno na području kninske Bukovice i u selima Kosovske doline.

ŠKOLA I CISTERNA U MOKROM POLJU

U Mokrom Polju nastavljeni su radovi na izgradnji škole koja će imati šest učionica i dru-

ge prostorije. U drugom dijelu sela, Mokrom Polju – Bukovici, gradi se bunar većeg kapaciteta.

NOVI UČITELJSKI STANOVNI

Brigom i sredstvima općine Knin izgrađeno je po šest novih učiteljskih stanova u Erveniku i Plavnu. Time su osigurani bolji uslovi za nastavno osoblje koje radi u tim selima.

NOVI PROSTOR ZA KNINSKU BOLNICU

Otpočeli su radovi na proširenju prostora u kninskoj bolnici. Iznad dosadašnjeg prizemnog paviljona nadogradit će se spratovi u kojima će se smjestiti gradnju odjeljenje i antituberkuluzni dispanzer.

PROSLAVLJEN DAN MORNARICE

Izložbom fotosa iz života i rada pripadnika JRM i zabavnom priredbom na kojoj su radio-

pjevači izveli narodne i zabavne melodije, u organizaciji Doma JNA, u Kninu je obilježena godišnjica osnivanja Jugoslavenske mornarice.

KNINSKI STRIJELOCI OSVOJILI TROFEJ JADRANA

U čast Dana mornarice na Rijeci je održano natjecanje strijelaca u gađanju malokalibarskom puškom. Sudjelovale su ekipi strijelaca iz Splita, Zadra, Rijeke, Pule, Pirane, Šibenika, Gospića, Ulcinja i Knina. Pobjedila je kninska ekipa u sastavu Krpan, Vranješ, Latinović, Marić i Mataša Marić.

Pobjedničkoj ekipi Knina svrčano je predan pokal Trofej Jadrana, dar komandanta JRM.

Nataši Marić, koja je postigla 275 krugova od 300 mogućih, kao najuspješnijoj takmičarki kninske ekipi dodijeljen je zlatni ručni sat. Ekipa Knina ukupno je postigla 1311 krugova, drugoplasirana ekipa Splita 1303, a ekipa Zadra 1284 kruga.

Za zelenila 30 milijuna dinara

U našem gradu se zelene površine prostiru na više od 24 tisuće metara kvadratnih. Ove godine ureden je novi park u predjelu Baldekin na površini od oko 3,5 tisuća metara kvadratnih, za što je utrošeno više od tri milijuna dinara. Komunalna ustanova za hortikulturu »Zelenila« vrši pripreme za ozelenjenje oko osam tisuća metara kvadratnih u gradskim preddjelima Palatin i Mažurica. U to će se investirati oko šest milijuna dinara. Pored toga, pred otvaranje Jadranske turističke ceste od Šibenika do Splita, »Zelenila« su na dijelu te ceste od mosta na Morinju do Zaborića zasadila nekoliko stotina oleandera i tuija, utrošivši više od milijun dinara. Ukupne investicije za radove na ozelenjenju površina i uređenju već postojećih nasada iznosit će ove godine više od trideset milijuna dinara. Bez sumnje, pozamašna brojka.

DOBRO RADI SERVIS ZA PRANJE RUBLJA

U sastavu komunalnog poduzeća »Cistoča« već nekoliko godina djeluje i servis za pranje rublja. Prema izjavama nekih korisnika, oni su vrlo zadovoljni uslugama i cijene su pristupačne. Servis sada zapošljava jedanaest osoba, isključivo žena, a ove godine izvršio je promet od preko osam milijuna dinara. Pored usluga građanstvu, servis za pranje rublja vrši poslove iz svog djelokruga i za brodove. Da bi prijevoz rublja bio vršen što prikladnije, nabavljen je kamion »Zastava« nosivosti od 1,5 tone. »Cistoča« je, pored toga, nedavno nabavila i kamion za odvoz smeća nosivosti 5,5 tona, a vrijednost mu je blizu jedanaest milijuna dinara. (c)

Talijanski film. Režija: Giacomo Gentilomo

Talijanski film. Režija: Arthur Lubin

Siogfried

Tačno prije 40 godina Fritz Lang, koji je tada bio na početku svoje duge filmske karijere, snimio je film »Nibelunzi«, djelo monumentalno po svojoj vanjskoj formi, ali tendenciozno u smislu nagovještavanja rađanja germaničke sile sa pretenzijama Hitlerovskog »übermensch«. Ovoj najnovijoj ekranizaciji staro-germanske legende svakako nedostaju takve tendencije, ali i veličanstvenost Langovog dekorata, u kojem su čak i glumci i statisti bili podvrgnuti plastičnosti oblika. On nije ništa više nego jedan u nizu spektakla koje Talijani neumorno proizvode, a naši distributeri i previše savjesno uvoze. Zahvaljujući bogatom iskustvu u mnogim scenama je postignuta prilično zapužena spektakularnost i sretna mizansceska rješenja, ali više od toga ništa.

Nova škola u Unešću

Svečanom primopredajom nove školske zgrade, u Unešću je prošle nedjelje počela nastava za učenike osnovne škole.

Prema tipiziranom projektu Tehnološko - ekonomskog zavoda u Varaždinu, građevno poduzeće »Uđarnik« u Drnišu sagradilo je školu koja ima 8 učionica, knjižnicu, tri kabi-

neta, zbornicu i kancelariju te pomoćne prostorije u podrumu. Kapacitet nove školske zgrade omogućava da se kroz tri turnusa može održavati nastava za 1.000 učenika.

U zgradi je provedena električna instalacija, pa kada do godine Unešću bude elektrificiran, električne žarulje obavljat će i novu školu.

Vitomir Gradiska

**NOB
1944.**

36

8. rujna:

Pred zoru je dio Šibensko-trogirskog odreda kod Prapatnice vodio borbu s jakom njemačkom kolonom od preko 40 vozila koja je isla u pravcu Šibenika i koja se kroz borbu uz teške, ali neutvrđene, gubitke probila naprijed.

— U toku dana u sastav Šibensko-trogirskog odreda, čiji se Stab nalazio na Labinu, stigla je Šibenska leteća četa.

— Žitnički četnici su upali u selo Goriš gdje su zapalili 9 kuća naših rodoljuba, a 20 oplačkali. Pritom su silovali 3 žene, a 5 njih teško zlostavljali.

— U prisustvu 120 delegata održana je u Stankovcima prva konferencija JNOF-a za kotar Vodice, na kojoj je izabran izvršni odbor od 9 članova, 20 delegata za Okružnu i 3 delegata za Oblasnu konferenciju. Za prvog predsjednika je bio izabran Sladoljev Ive iz Vodica, a za tajnika Sladić Pere iz Betine. Sa konferencije su poslani telegrami drugu Titu, AVNOJ-u i ZAVNOH-u, te Izvršnom odboru JNOF-e Hrvatske.

9. rujna:

V brigada je stupila u borbu s neprijateljem niže Benkovca. Upotrebo teških bacača naši su otjerali Nijemce s vanjskih položaja (Grubića i Krekića glavice) u Benkovac, ali su Nijemci natjerali ustaša da po svaku cijenu povrate izgubljene položaje. U Benkovcu se nalazio 250 Nijemaca, 180 ustaša i oko 300 četnika, koje je u brigada tjerala sa juga, VI brigada sa sjevera. Oko 20 sati svi naši bataljoni su stupili u borbu za Benkovac. Tada se izdvaja treći bataljon VI brigade i prebacuje na prostor Kožulovca radi osiguranja od Mostina i sprečavanja odstupnice neprijatelju. Tamo dolazi do kontakta s V brigadom pod čijim udarima neprijatelj popušta i izvlači dio svojih jedinica u pravcu juga.

— Jedna četa Šibensko-trogirskog odreda zaustavila je na cesti Trogir – Prapatnica neprijateljski automobil, u kome je zbog datog otpora ubijen jedan ustaški zastavnik, dok su se preostala trojica ustaša predala. Zaplijenjene su 3 puške, 3 pištolja, 180.000 kuna, dok je automobil zapaljen.

— Dvadeset ustaša s ličnim naoružanjem dezertiralo je iz garnizona Perković, pa se predao jednoj četi Šibensko-trogirskog odreda koja je bila u Dubravi.

— U Banjevcima je održano savjetovanje između članova Štaba Grupe, Okružnog NO odbora Šibenik, Kotarskog odbora Vodice Komande mjesata Vodice i Kotarskog komiteta Vodice. Raspovjalo se o vojno-političkoj situaciji, o snabdijevanju vojske, o kupljenju dezertera i mobilizaciji novih boraca.

10. rujna:

U 01.00 sat Drugi bataljon V brigade upao je u Benkovac, a ostali bataljoni ove brigade do 03.00 sata, kada je neprijatelj napusito grad povukavši se dijelom u Atlagića Kulu i Korlat, a dijelom pobijegavši prema Karinu i Obrovcu kroz front koji su držale jedinice naše VI brigade. Prognoči potučenog neprijatelja V brigada navečer oko 21 sat napada selo Perušić i Kulu Atlagića, ali bez uspjeha.

VI brigada po istjerivanju neprijatelja iz Benkovca zatvara pravac Benkovac – Obrovac ne dajući neprijatelju mogućnost da opet u Benkovcu uspostavi svoj garnizon.

— Na Vrdovu je održana proslava godišnjice formiranja VIII Šibenske brigade, koja je dva puta uzastopce dobila prelaznu zastavicu kao najbolju brigadu XX divizije, a njen Drugi bataljon, kao najbolji u brigadi. Za godinu dana svoga postojanja ova je brigada iz strja 2138 neprijateljskih vojnika i oficira, učinila 28 kamiona, 4 tenka i 8 automobila, te zaplijenila 1 neprijateljski brod. Na mitingu koji je bio održan govorili su komandant brigade Ljubo Truta i komesar Nikola Jončić (Koča), a u ime VIII korpusa brigadu je pozdravio Ante Bojančić.

11. rujna:

Nijemci su poduzeli jaki kontranapad da povrate Benkovac. Neprijateljska kolona koja je u toku protekle noći stigla iz pravca Mostina do Kožulovca, počela je prva s napadom u 5 sati, te upotrebom teškog oružja vršila je snižan pritisak na položaje koje su držali zajedno Treći bataljon VI brigade i četvrti bataljon V brigade. Kako je od Staba XIX divizije bilo izdato naredenje da se, u slučaju napada jakih neprijateljskih snaga, napusti Benkovac, to su V i VI brigada, suočene sa situacijom masovnog napada neprijatelja iz više pravaca na svoje položaje oko Benkovca, naredile svojim bataljonima povlačenje. Tako je neprijatelju bio otvoren slobodan prolaz za Benkovac.

12. rujna:

Oko 15 sati pobjegao je iz Šibenika u partizane kompletan štab tzv. hrvatske mornarice koji su sačinjavali: kapetan fregate Omer Azemagić, poručnik fregate Andrija Beato, poručnik fregate Duvnjak i oficir Keva. Njih i još 1 vojnika je prihvatiла naša veza u predjelu Doca, koja ih je u jednoj gajeti prebačila na teren oslobođenog Zatona, odakle su produžili u Komandu Šibenskog područja. Netom su Nijemci primjetili nestanak hrvatskih oficira oni

su odmah razoružali i pohapsili ostale pripadnike hrvatske mornarice, a na njihova mjesto postavili svoje mornare.

— Udarna grupa Šibensko-trogirskog odrđa uništila je minom na cesti Prapatnica – Ljubitovica jedan neprijateljski kamion.

— Povodom stupanja bratske Crvene Armije na tlo Jugoslavije u selu Bjelini u Bukovici je održana veličanstvena proslava tog događaja na kojoj je bilo prisutno blizu 5000 ljudi iz Bukovice, Promine, Kninske krajine i Ravnih kotara. O značaju tog događaja govorio je komesar VIII korpusa Boško Siljegović. Među ostalim govorili su komandant XIX divizije Stanko Parmač i komesar Pepa Babić, predstavnik kninskog okruga Petar Knežević, predstavnik Šibenskog okruga Pere Skarica, pravoslavni pop Ratko Jelić, te bivši komandant benkovačke četničke brigade Petar Kljov.

— Nekoliko dana ranije s jakim odredom četnika prebjegao partizanima.

— Nijemci su iz Šibenika brodovima evakuirali prema Zadru dijelove svoje divizije TODT a iz Skradina su se prebacili u Đevrske dijelove lovačkog puka »Brandenburg«.

naš intervju

SLAŽEMO SE, POTREBNA SU FINANCIJSKA SREDSTVA. ALI, ŠTO JE S INICIJATIVOM I PREGALAŠTVOM KULTURNIH I PROSVJETNIH RADNIKA!?

RAZGOVOR NAŠEG SURADNIKA S DRUGOM PROF. ŽIVKOM BJELANOVICEM, PREDSJEDNIKOM PROSVJETNOG VIJEĆA OPCINE SIBENIK

Od osnivanja Općinskog prosvjetnog vijeća prošlo je prilično vremena. Zadatak mu je, pored ostalog, bio: da popuni prazninu u kulturnom životu, da inicira korisne akcije, da predlaže prosvjetnim organima rješenja pojedinih pitanja, da koordinira rad kulturnih ustanova i, što je naročito važno, da vodi računa o idejnom profilu pojedinih događaja na području kulturno-prosvjetnog života. Djelokrug rada, prema tome, bio je uistinu širok, pa je shodno tome i zadatka bilo na pretek. Tek ustrojena institucija, sasvim razumljivo, nije mogla preko noći afirmirati svoju prisutnost u ovom stoljetnom Krešimirovom gradu, ali se očekivalo da će njena riječ biti dobrodošla u ovim donekle i nesrednjem kulturno-prosvjetnim punktovima, gdje naoko postoji dobar broj ustanova, ali i s evidentnom ogradiom da njihov rad nije baš onakav kakav bi trebao biti u ovo naše vrijeme. Uz ostalo, događalo se, na primjer, da su se istovremeno održavale različite kulturne predstave poslije kojih je nastupao izvanredno dug period bez ikakvih kulturnih događaja. Svaka od postojećih kulturnih institucija u našem gradu radila je po svom posebnom programu, donekle i u neku ruku začahurena u svoje okvire, bivstvujući ponekad čak i u uski krug ljudi, ili se pak ne osnažujući u kulturnom životu grada. U okviru gore spomenutog kretao se i naš razgovor s prof. ŽIVKOM BJELANOVICEM, predsjednikom Općinskog prosvjetnog vijeća. Pošto nam je iznio nekoliko problema s kojima se u radu susrelo Vijeće, drug Bjelanović je rekao:

— U svijetu ovih problema i neprilika treba gledati i rezultate Općinskog prosvjetnog vijeća, koje se i zbog svojih subjektivnih slabosti nije znalo snaći u uslovima za koje se već godinama može reći da su nepovoljni. Zbog toga nismo mogli privesti do kraja nekoliko inače dobro zamislišenih akcija. Kao na primjer: Sa Radničkim sveučilištem »Moša Pijade« iz Zagreba sklopili smo ugovor prema kojem će ta institucija uputiti Općinskom vijeću deset kompletiranih izložbi reprodukcija poznatih majstora slikarstva. Cijena je bila veoma povoljna. Prva je izložba bila priređena u Društvenom domu. Budući da je trebalo platiti prostorije svjetlo, čišćenje, čuvanja, prijevoz i panone, troškovi su se popeli veoma visoko. I gdje god smo se obratili da se u interesu našega grada smanje ili anuliraju troškovi, dobivali smo uvijek isti, nepovoljan odgovor. Spomenuti su, također, da je jedan komplet reprodukcija čak ostao neraspakovani, jer na relaciji DIT, Turističko društvo, Narodno kazalište nismo mogli naći slobodnu prostoriju. No, kada smo već nekako uspjeli da u postojećem kakvom takvom prostoru i postojećim kakvim takvim sredstvima aranžiramo reprodukcije, trebalo se boriti za publiku. Da nije bilo organiziranih posjeta učenika škola, osnovnih i srednjih, izložbe bi, da tako kažem, bile propale, premda reklama nije izostala.

Spomenuli ste da je sličnih primjera bivalo još. Recite nam, ako želite, još jedan.

— Mogu, zašto ne? Prije dvije godine Općinsko prosvjetno vijeće odlučilo je da Mjesec knjige obilježi izložbom riječkih vrijeđnih knjiga koje posjeduje Muzej grada Sibenika i Naučna biblioteka, te značajnim izdanjima iz naše suvremene, posebno literaturu iz narodno-oslobodilačke borbe. Prvi problem koji je iskrsoao na putu realizacije te izvanredno korisne akcije bio je rješiv; budući da u gradu nije bilo odgovarajućih stalaza za izložbu, sklopljen je ugovor s poduzećem »Dane Rončević« da se te stalaže izrade. Drugi problem, na koji govor i nismo računali prilikom potpisivanja akcije bio je teže, prirode: nismo našli prostoriju u kojoj bismo priredili tu izložbu. Sve organizacije tražile su vrlo veliki iznos za korištenje prostorija, a nisu garantirala sigurnost s obzirom da se radi o vrijednim izdanjima. Nije se dozvolilo ni da se izložba održi u Vijećnicu. Tako je akcija, propala, možda ne u potpunosti, jer će kod naredne slične akcije biti jedan problem manje: postoje stalaže na kojima se može prirediti izložba.

Biće, zacijelo, još akcija. Nabrojite nam bar neke, objasnite ih, sumirajte što je s njima postignuto,

— Prosvjetnom vijeću je, na

primjer, bilo dano u zadatku da se pozabavi pitanjem amaterskih kazališnih družina. U toku rada na tom pitanju došli smo do saznanja da posao zahtjeva mnogo truda i da on premašuje snage i mogućnosti Vijeća, koje još nije čvrsto organizirano. Samo inicijatorska uloga nije dovoljna. Sastanak rukovodstva prijatili su se samo rukovodioći omih družina koje su radile i koje rade i bez pomoći Prosvjetnog vijeća. A to znači da je trebalo otići na teren, snimiti taj teren, pronaći rukovodstvo, pružiti uslove za rad tamu gdje tih uslova nema, a sve to, jasno, prevaziđati okvire savjetodavnog i inicijatorskog rada. Vijeće je, istini za volju, dalo i nekoliko drugih sugestija. Iako od tih prijedloga, mišljenja pa i nekih upriličenih diskusija nije bilo vidljivih rezultata, savjetodavna uloga nije za potcenjivanje. Može se, što više, kazati da je osnovna pogreška u radu Vijeća bila u tome, što je Vijeće u najvećim dijelu tog akcije bilo i savjetodavac, i financijer, i izvođač. Umjesto tog trebalo je u neposrednu operativu, da tako kažem, staviti pojedine ustanove koje se bave odgovarajućim djelatnostima. Ova vrludanja, koja nisu karakteristična samo za nas, i ova traženja pravog puta do cilja imaju i svoju drugu stranu medalje: ona najbolje pokazuju što ne valja, a što bi trebalo. Zato nisu za potcenjivanje ni one male akcije koje se nigdje ne registriraju, za koje ne treba ni puno vremena ni puno snage da se izvedu. A njih je bilo.

Inače, kakva je Vaša ocjena dosadašnjeg rada Općinskog prosvjetnog vijeća?

— Kada o tome govorim treba imati na umu još jednu subjektivnu slabost: postepeno je nestalo entuzijazma i volje za rad kod velikog dijela članova Upravnog odbora. Eto, analizirajući one subjektivne i objektivne slabosti u radu, može se kazati da i ovi uistinu skromni rezultati u dvogodišnjem radu imaju svoju posebnu cijenu. Kakvi su da su, naši su i oni zaštujući da se o njima kaže sve, i ono pozitivno, i ono negativno.

S obzirom na još niz ne riješenih problema i pitanja da se područja kulture i prosvjete, zanimalo bi nas vaše mišljenje o angažiranju pojedinaca na unapredenu tog području društvenog života?

— Pitanje nije jednostavno, pa se pitam kako odgovoriti da se reče ono najvažnije. Možda početi od konstatacije: posljedica odsustva i kakvog načina kulturnog rada jesu vrlo primitive forme izvljavanja (trka magaraca). Iščezava i ona naša

dalmatinska narodna pjesama, koja je imala dosta duha i patriotskoga uzbudjena u sebi, a sve se više, najčešće i nakaradno, pjeva po zapadnjačku. Pojava zabrinjava uticaj više što se radi o turističkim mjestima, u koja velik broj turista dolazi i zbog specifičnog kolorita i mentaliteta ljudi. Još je teža posljedica što je na ovakvom tlu ojačao utjecaj klera. Fratre se služe najprije mlajšim sredstvima da zadobiju publiku. No, da o tome ne dujmo. Međutim, bilo je slučajeva da je fratar predlagao omladinskim organizacijama i vrijeme kada će tko vršiti svoju aktivnost.

Odsustvo dobrovoljnosti u radu na kulturnom i zabavnom polju ukazuje na dosta ukorijenjeno i sasvim strano shvaćanje da sve treba unovčiti, da svaku aktivnost treba platiti. A

na jedno naše neizrečeno pitanje, ali odgovor koji bi istovremeno mogao biti neka vrsta poruke?

— Mislim da je zadatak svih nas da neprestano pokrećemo pitanja s područja kulturnog života u gradu i na selu, da se taj pitanja podvrgnu javnoj kritici, a to znači da se hvali ono što zaslužuje javnu pohvalu i da se žigaju koje bi trebala imati drugi profil. Treba ići za tim da se o ovom problemu govori svuda, jer je u našoj javnosti već prevaziđeno mišljenje da je kultura i prosvjeta samo stvar kulturnih i prosvjetnih radnika. Pored toga, na temelju detaljne analize treba napraviti čvrsti plan i program rada koji je to bogatiji što je bliži stvarnosti i mogućnosti da se realizira. Na taj način ne bi se ponovila pogreška Upravnog odbora Općinskog prosvjetnog vijeća da se bez dobrog plana starta na čitav niz problema, pa da se već kod prvih pokušaja realizacije odustane zbog neprilika.

Cime bi se, na kraju, trebalo baviti Općinsko prosvjetno vijeće?

— Na to pitanje nije lako dati odgovor, ili još tačnije nema onog pitanja na području kulturne djelatnosti kojim se Prosvjetno vijeće ne bi moglo ili ne bi trebalo baviti. Važno je samo da se Vijeće uvek javlja u ulozi tijela koje inicira, sugerira, signalizira, potiče, predlaže i u našim selima i našim političkim forumima da se zbog idejno-političkih razloga neko pitanje riješi. Svaki pokušaj da Vijeće izvrši

izlagaju druga prof. Živka Bjelanovića nije zacijelo potrebno dati nikakav komentar. Ocjena dosadašnje djelatnosti Općinskog prosvjetnog vijeća možda bi se mogla nadopuniti izvjesnim činjenicama, koje bi se striktno zadržavale na području kulture i prosvjete. Jedno je, čini nam se, ipak bez dvojbe. Riječ je, naime, o evidentnoj činjenici da se u stvaranju intenzivnijeg kulturnog života u našoj komuni nekako i previše oslanjam na finansijsku pomoć, na dotacije, čak ponekad u tolikoj mjeri da se čini da postajemo gotovani. Nije nam namjera, jer bi bilo absurdno, nijekatvi važnost finansijskih sredstava, ali smo duboko uvjereni da bi kulturni, zabavni i prosvjetni život u šibenskoj komuni mogao i te kako biti plodniji, bolji, širi i intenzivniji u slučaju da malo manje mislimo na pomoć, finansijsku pomoć ovog ili onog općinskog organa, a da s malo više volje, ljubavi, samoodržanja, inicijativnosti i socijalističke svijesti prionemo poslu, rješavanju zadataka što su pred nama — jer su naši, za nas. Ruku na srce više puta na to zaboravljamo, pa u toj zaboravljenosti u nekoj nepotreboj, izlišnoj i apstraktnoj fatamorgani kao da vidimo općinsku kacu veliku sve do neba. Ona to, naravno, nije. Nije bila ni nekad, pa se ipak više radilo i više imalo. Nije li, uistinu, trenutak da se nad tom nepolitičnom konstatacijom zamiljimo.

D. B.

prof. ŽIVKO BJELANOVIC

sasvim je sigurno da među i članovima Saveza komunista i među našom omladinom ima sposobnih snaga koje bi mogle ponijeti jedan dio tereta. Treba te snage pomoći, potaći ih na rad, pružiti im i materijalnu pomoć, pa bi kulturni život bio sadržajniji, njegovale bi se one forme izvljavanja koje su i idejno vrijedne, te bi se umanjio utjecaj snaga koje vuku natrag. To je po mom dubokom uverenju potrebno uraditi što prije, jer konačno zaštititi uraditi i ono što možemo i danas uz samo malo više zdušnosti i samoinicijative.

Imate li, možda, odgovor

Langollenu, pobjednici su i muški olimpijadi u Parizu, a u 1961. god. bili su prvi na međunarodnom festivalu u Arezzu. Na sastanku koji smo održali prije koncerta sa gostima iz Moravske doživjeli smo još jedno ugodno iznenadenje. Bili smo istina svjesni vrijednosti našeg pjevačkog zboru i ugleda koje »Kolo« uživa posebno u ČSSR, na ipak geste Moravljana, ispunila nas je izvanrednim zadovoljstvom i nadasve ponosom. Upravni odbor spomenutozbor, čim su preko štampe saznali da je »Kolo« stiglo u ČSSR, održao je izvanrednu sjednicu i odmah uputio svoje predstavnike koji su prevalili nekoliko stotina kilometara da nas pozdrave i uruče poklone (30 gramofonskih ploča svojih izvedb), spomen knjige i lovoroj vijenac. Ujedno su predložili i oni razmjenu za 1965. godinu. Na našu primjedbu da zbor je nećemo biti u mogućnosti učestvovati u sljedeće godine gostovati u ČSSR, potpredsjednik Pjevačkog zboru moravskih učitelja izjavio je da oni traže razmjene sa zborom priznate kvalitete a da šibensko »Kolo« za njih znači pojam jugoslavenske zborne muzike. Kad god čujemo za zbornu muziku Jugoslavije, mislimo i viđamo samo »Kolo« i obrnuto, kad čujemo za »Kolo«, zamišljamo

odmah jugoslavensku zbornu muziku», kazao je doslovno. Zar se može poželjeti bolja ocjena. Šibensko »Kolo« uživa zaista veliki ugled, ugled koji sve nas obavezuje.

Razumijivo je stoga da je užbudnje pred prvi nastup bilo veliko. Načalost uvjeti pod kojima je izveden prvi koncert nisu bili najbolji (otvorena scena, puhanje vjetra, a zbor velikog gledališta pjevalo se uz mikrofon). Koncert je održan u Trenčinu, mjestu od oko 30.000 stanovnika koje se posebno prekrasnom tvrđavom, jednom od najljepših i historijskih najznačajnijih u Slovačkoj. S obzirom

Piše prof. Ivo Livaković

na uslove prvi koncert u potpunosti je uspio. Publike je toplo pozdravila izvođače i s posebnim interesom primila kompozicije s folklornim elementima i ritmičkim izrazima. Prvi nastup, pokloni, cvijeće, pozdravi i poljupci gorovili su o iskrenom i oduševljenom prijemu na koji će »Kolo« naići za sve vrijeme gostovanja u Slovačkoj. Nas je posebno interesiralo mišljenje (Nastavak na 5. strani)

(Nastavak u idućem broju)

Turneja prijateljstva

S putu, 'Kola' po ČSSR

Istog, prvog, dana boravka u ČSSR, poslijepodne smo napustili Bratislavu da bismo se u nju ponovo vratili na kraju našeg kružnog putovanja po Slovačkoj. Jedan dan nije dovoljan da se stekne značajno mišljenje i učvrstiti prijateljstvo. No, kad su u putanju iskreni prijatelji, ljudi isti osećaj dovoljno je za to i samo nekoliko sati. Pratnja koja nam je bila dodijeljena stekla je naše simpatije u tren oka. Rajmond Balaš, direktor Kluba školstva i kulture, jedan od najzaslužnijih za razmijenu naša dva zbora, zatim simpatični, brižni i okretni tajnik pjevačkog zboru domaćina Juraj Čanik i prevodilac i konferansier Šuzana Grozdić (Jugoslavenka koja je prije 20 godina dosegla u Bratislavu) za sve vrijeme našeg boravka, brinuli su se da bude sve u najboljem redu. Upravo njima dugujemo najveću zadovoljstvu, a i drugi izrazili su tuplu i najiskreniju dobrodošlicu ističući naro-

čitu radost što nakon dužeg vremena ponovno u svojoj zemlji pozdravljaju braću Jugoslavene. Za vrijeme našeg otputovanja čuo se poklik »Živio Titov!«, a nekoliko starijih žena zagrlile su i ljubile naše djevojke. U povorki predvoden glazbom posli smo zatim u Klub školstva i kulture. U tom klubu prosvjetnih radnika (zgrada hotelског tipa sa velikim bazenom i dva tenis igrališta) osjećali smo se uistinu kao kod svoje kuće. Zajedno sa cijelim osobljem doma predstavljali smo se pet dana našeg boravka u zaledničku familiju. Istina je da je 90 ljudi teško u svemu zadovoljiti, naročito što se tice ishrane, ali ovdje nije bilo niti jednog nezadovoljnika. Kuhinjsko osoblje Doma zasluzuje najvišu ocjenu. Evo samo jednog detalja. Svaku večer na svakom stolu bila je postavljena ceduljica s prijedlogom za 3 varijante sutrašnjeg jelovnika. Svaki član odabirao je po želji i zaokružio uz broj stola prijedlog koji mu se najviše svidio.

Bojazan da u ČSSR nećemo imati serviran kruh u dovoljnoj količini (takav je tamo običaj) bila je neopravdana. Kruha uz sve vrste peciva bilo je na prijedlog, a kolača svih oblika i najbolje kvalitete i za objed i za večer!

PRVI NASTUP U TRENCINU

Drugi dan našeg boravka u Slovačkoj prošao je u priprema za prvi nastup. Uzbudnje je bilo opravданo jer je trebalo reprezentirati jugoslavensku zbornu muziku u zemlji čiji se pjevački zborovi ubrajuju u najbolje evropske zborove; dva puta osvojili su prvo mjesto na međunarodnom takmičenju u

gradske vijesti

KINEMATOGRAFI

»TESLA«: francuski film — VI TEZ GRBONJA — (do 20. IX) Engleski film — PAKLENI KLUB — (21. IX) Premjera poljskog filma — PONOCNA MISA — (22–23. IX) »20. APRILA«: meksikanski film — MAJKO SLUSAJ MOJU PJE SMU — (do 18. IX) Sovjetski film — EVGENIJ ONJEGIN — (19–20. IX) Premjera sovjetskog filma — U TEŠKIM ČASOVIMA — (21. IX) Premjera američkog filma — PLAMTEĆA ZVIJEZDA — (22 do 27. IX)

DEŽURNE LJEKARNE

Do 18. IX — I narodna — Ulica Božidara Petranovića. Od 19–25. IX — II narodna — Ulica bratstva i jedinstva.

MATIČNI URED

ROĐENI

Vedrana, Marka i Ane Kulazio; Alda, Dragutina i Marije Dobrović; Eda, Paje i Ljubice Bralić; Dunja, Jere i Marije Pulić; Milutin, Stane Stojanović; Danijela, Šime i Danke Višnjić; Nada, Jose i Marije Matić; Frane, Augusta i Ksenije Antičević; Dražena, Ante i Danke Vudrag; Ivica, Tomislava i Dragice Rupić; Jere, Stipe i Stane Cobanov; Ljubomir, Perle i Jušte Barić; Joško, Ivana i Danice Perica; Šime, Krešimir i Marice Krnić; Melina, Jere i Milke Gulin; Željko, Mile i Vice Pućo; Marica, Jure i Ane Budimir; Natalija, Vladimira i Mirjane Bojović; Ivo, Vojka i Mirne Ježina; Damir, Roka i Ane Vodanov; Mirela, Ivana i Božice Brčić; Deniš, Stipe Bralić i Janje Babić; Branko, Milka i Cvite Marčić i Lenka, Ante i Romane Antlošos.

VJENČANI

Bogunović Sava, dipl. ekonomista — Antić Gordana, student filozofije; Egidi Ezio, tipograf — Lovrić Rahela, službenik; Boban Dušan, službenik — Zanze Ljubica, službenik; Mikota Borislav, profesor — Jurin Fedora, profesor i Gajdašić dr Tomislav, liječnik — Grubišić Tamara, student filozofije.

UMRLI

Šupe Diana Šimina, stara 5 godina i Lambaša Joso pok. Jere, star 80 godina.

MALI OGLASNIK

MIJENJAM trosobni komforni stan (novogradnja) u Sisku za sličan ili manji u Šibeniku ili okolicu. Upitati: Matija Svoboda - Šibenik, Rogoznička broj 7. TRAŽE se skladišne prostorije u Šibeniku za smještaj namještaja. Ponude slati na »Export-drvos« - Šibenik, telefon 27-55.

TRAŽI se kućna pomoćnica za liječničku obitelj u Zagrebu. Za informacije: upitati: Šibenik, B. Kidričić 3.

Turneja prijateljstva

(Nastavak sa 4. strane)

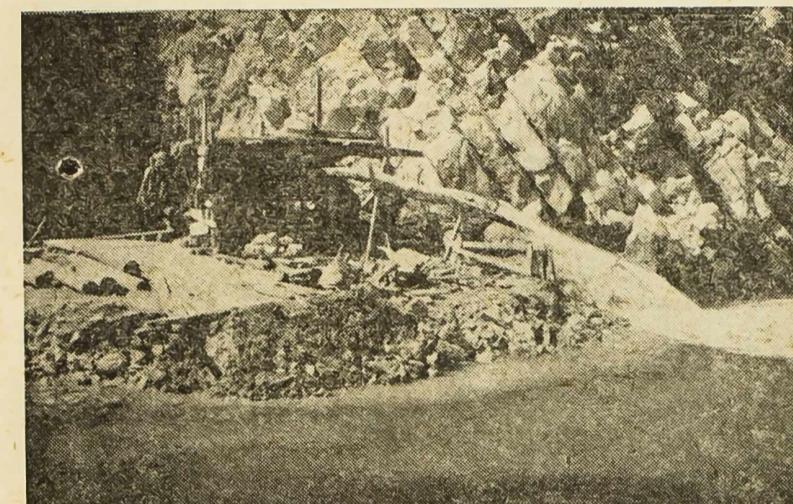
poznavalaca zborne muzike. Zahvaljujući sam odmah nakon koncerta potražio moravskog učitelje i zarađao od njih iskrenu ocjenu. Pored toga što se zbog nepovoljnih uvjeta nije mogla očijeniti prava vrijednost zboru, čuji smo laskave primjedbe o izvanrednoj snazi i kvaliteti zboru. Posebno priznajemo, ugodno znenadeni (s obzirom na mladost), odali su drugovi iz Moravske našem dirigentu Nikoli Bašiću, a njegovu kompoziciju Pusta zgarišta ubrojili su u ujetnički najvrednija djela našeg programa.

Dogadjaj na kraju koncerta, ašvim slučajan i spontan, zalažeće da bude posebno registriran. U predvorju ljetnog kina ostala je grupa »Kolaša« obručivši jednu staricu i pjevala

Gradi se veliki most

Preko 160 ljudi beogradske »Mostogradnje« boravi već nekoliko mjeseci na desnoj obali šibenskog zaljeva, u lijepo uređenom naselju medju uvalama pokrivenim borovinom. Sa tog mesta vodi se danas glavna bitka sa kamenom i vodom u kojačnom »obračunu« sa područjem u kojim će prolaziti dio jadranske magistrale i veliki most. Jedna od najneuralgičnijih tačaka naše turističke ceste danas, bez sumnje, predmet je interesa naisireg kruga ljudi, od stručnjaka koji ovdje rade, do grada i tisuća turista koji očekuje do vršetaka ove važne dionice.

O izgradnji mosta i o ovom interesantnom naselju govorili su rukovodilac radova inž. Stanko Šram i sekretar Sretan Kolarčić. Obilazeći gradilište koje se proteže s obje strane zaljeva, stiče se dojam da se radovi odvijaju prilično brzo, iako su oni

Poljoprivredna zadružna dobro radi

Šibenska poljoprivredna zadružna »Jedinstvo« u posljednje vrijeme znatno ojačala, i to u prvom redu pripajanjem nekih drugih zadružnih organizacija. Treba odmah kazati, što u našim prilikama može biti veoma značajan indikator, da ta zadružna zapošljava i jednog agronoma. Pored otkupa, poljoprivredna zadružna »Jedinstvo« kani prići i intenzivnoj obradi zemljišta. O tome se upravo ovih dana vode razgovori.

Uz zadružne u Skradinu i Bračkovicima, Šibenska poljoprivredna zadružna ubraja se medju najbolje u ovom kraju. Na području što ga obuhvaća, zadružna ima 2.650 domaćinstava, koja ukupno posjeduju 11.596 hektara

oranica, 962 hektara vinograda i oko 5.300 hektara pašnjaka. U vinogradima članove Šibenske poljoprivredne zadruge »Jedinstvo« ima 9 milijuna i 635 tisuća čokota vinove loze. Pored toga zadružnici imaju na svome posjedu veoma mnogo raznih voćaka. Od voćnih stabala najbrojnije su smokve, kojih ima 88.420 komada. Zanimljivo je istaći da na području ove zadruge ima i više od šesdeset tisuća stabala badema. Kada već znamo tu posljednju brojku, onda nas vjerojatno neće začuditi činjenica da ima kućanstava — članova zadruge — koja od uroda badema uhvate gođišnje i po 200 tisuća dinara. To se, naravno, dešava samo u vodnih godina, no one, nažalost, nisu baš tako česte.

Za razliku od većine ostalih zadružnih organizacija na po-

u zakašnjenju od dva-tri mjeseca, zbog nepredviđenog teškoča sa terenom na vodičkoj strani. Ispod, naoko, čvrstog kamenja našlo se bušeti otvore za nosače na prilično rastresit materijal. Stoga je trebalo uložiti ne-predviđene napore dok se došlo sasvim stabilne osnove. Radnici i mimeri rade na tom mjestu, bušeti duboke rupe u kojima prodire i morska voda. Ona se crpkama izbacuje na površinu.

Cijeli most nad Šibenskim zaljevom bit će izgrađen od armiranog i prenapregnutog betona. Na Šibenskoj obali izgrađeće se 4 stupa sa razmakom od po 23 metra, a na strani Vodicice 2 stupa. Sam zaljev bit će nadsvoden lukom dužine 251 metar, dok će ukupna dužina mosta iznositi 40 metara. Širina kolovoza bit će 7,5 metara sa po dvije pješačke staze sa strane od 1,5 metara. Nadmorska visina na sredini mosta bit će 36 metara, pa će prema tome ovaj most biti »viši« od Morinskog za čitavih 12 metara. Stupovi i luk bit će izvedeni od armiranog, a »ploča« i uzdužni nosači od prenapregnutog betona.

U čitav most bit će ugrađeno 5 hiljada kubika armiranog betona, 500 tona betonskog gvožđa (armature) i 35 tona kablova za prenaprežanje. Izvest će se 2,5 hiljade kubika iskopa, itd.

Pripremni radovi započeli su u ožujku i trajali uglavnom do lipnja. No uporedo s njima vršeni su i glavni radovi od travnja ove godine.

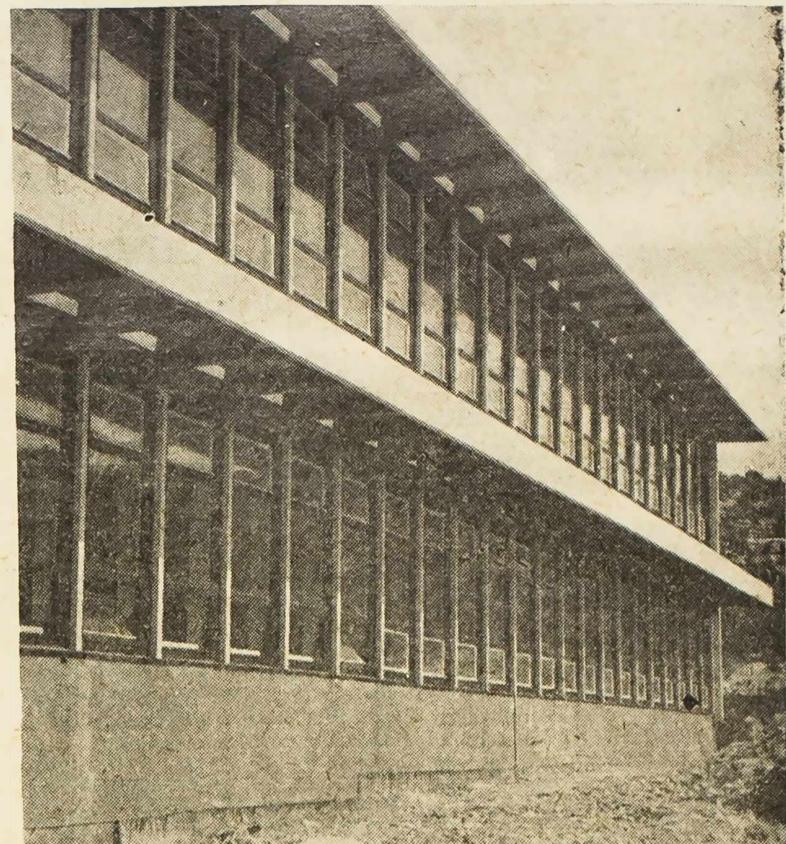
Projektant mosta je projektni biro »Mostogradnje« - Beograd, a glavni projektant inž. Ilija Stojadinović.

Citav most sa priključima na Šibenskoj i vodičkoj strani koji gradi kooperant »Mostogradnje« poduzeće »Asfalt« Rijeka stajat će oko jednu milijardu i tristo milijuna dinara.

Radnici, tehničari i ostalo osoblje smješteni su u novoizgrađenim objektima izvedenim sa puno ukusa. Radničke sobe su svijetle, prostrane i čiste. Inače, higijenske prilike su na visini i rijetko se vidaju na gradilištima, gdje inače rad nije ni restoran sa modernom kuhinjom i bifeom. Dovedena je električna struja i voda.

Nije pretjerano kazati da bi ovakovim primjerom smještaja mogli poći svi oni koji zapošljavaju veći broj ljudi na gradilištima, gdje inače rad nije nimalo jednostavan ni lagan i gdje se traži dobra fizička i psihička pripremljenost. Ovdje je ona, svakako, zastupljena.

Text i slike: J. Čelar

Dovršena je prva faza izgradnje Pedagoške akademije na Šubićevcu. Ovih je dana izvršen i tehnički pregled na ovom modernom objektu nastava moći započeti 1. X ove godine. Zgrada posjeduje pet predavaonica sa svim potrebnim kabinetima i ostalim prostorijama.

U izgradnju prve faze ovoga objekta utrošeno je blizu 70 milijuna dinara. Dovršetkom ove škole, pitanje školskog prostora u našem gradu na dobrom je putu da se ozbiljnije počne rješavati. Zgrada je podignuta nešto umutar sadašnje ceste, jer je prema regulacionom planu Šubićevca predviđena izgradnja ceste u njenoj blizini.

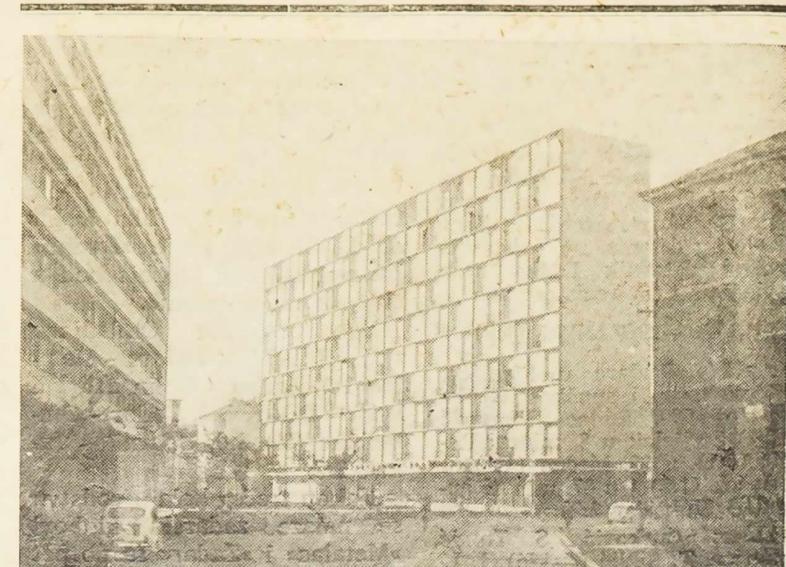
Na slici: detalj zgrade Pedagoške akademije. J. Čelar

Rekonstrukcija glavnog cjevovoda

Kako smo obavješteni, radovi cjevovoda Meterize - Brine odvijaju se prema planu. Do sada je izvršeno polaganje cjevovoda u dužini od oko sedam kilometara, te je propusna moć cjevovoda povećana i grad dobiva oko tisuću kubika vode dnevno više nego lani. Rekonstrukcija vodovoda bit će dovršena iduće godine i tada se neće dogadati da u ljetnim mjesecima pojedini dijelovi grada ostanu bez vode. Počeli su i radovi na proširenju vodovodne mreže u pravcu mosta iz Crnice, te će i naselje Njivice uskoro dobiti vodovod, a i kanalizaciju. I u pravcu Brodarice položen je ogrank cjevovoda, a predviđa se proširenje vodovodne mreže Zaboriću. Na zagorskom vodovodu završen je ogrank do Čvrljeva, zaseoci Miljkovići i Mihaljevići bit će spojeni na gradsku mrežu do kraja ove godine, dok radovi na ogranku prema zaseocima Konjevratu prilično kasne. Seminar je pohađalo dva deset osoba koje su nakon savladavanja teoretskog gradiva i praktične obuke dobili zvanje instruktora. Pored toga fotoklub, i kino-klub upriličuju tečaj za početnike i napredne, radio-klub za mlade radio-tegrafiste i radio-tehničare, dok će se u okviru radio-kluba produžavati modelari i raketari. Računa se da će sve te tečajeve u organizaciji Narodne tehnike pohađati oko dvije stotine osoba.

NARODNA TEHNIKA

Organizacija Narodne tehnike veoma je aktivna. Ta institucija, na primjer u suradnji sa Saveznim odborom istraživača, seminar za podvodne istraživače. Seminar je pohađalo dva deset osoba koje su nakon savladavanja teoretskog gradiva i praktične obuke dobili zvanje instruktora. Pored toga fotoklub, i kino-klub upriličuju tečaj za početnike i napredne, radio-klub za mlade radio-tegrafiste i radio-tehničare, dok će se u okviru radio-kluba produžavati modelari i raketari. Računa se da će sve te tečajeve u organizaciji Narodne tehnike pohađati oko dvije stotine osoba.

pismo čitalaca

Kulturni spomenici

Nema mesta u našoj Republici koje se ne trudi, da u postojeci turističkoj konjunkturi što je moguće više privuće turiste u svoje mjesto. Ogramone koristi koje naša zemlja ima od turizma su van svake diskusije.

I naš grad poduzeo je mjeru u tom smislu, ali, nažalost, neke od mjeru mogu da nas i osramote. Eto, na pr. jedna mala »sitnica«. Na vidnom mjestu smo postavili paneće na kojima slikovito upozoravamo turiste na znamenitosti i kulturne spomenike našeg grada. Istaknuto mjesto na tom panoru zauzima Kaštel. Nažalost, naši turistički i drugi faktori nisu se nimalo postarali, da taj stari i historijski spomenik našeg grada i kulturne spomenike našeg grada. Istaknuto mjesto na tom panoru zauzima Kaštel. Nažalost, naši turistički i drugi faktori nisu se nimalo postarali, da taj stari i historijski spomenik našeg grada i kulturne spomenike našeg grada.

I starica nije mogla da izdrži. Riječi zahvalnosti nisu mogle biti izgovorene, zamijenile su ih tople suze, suze ljužavi i radosti, suze čežnje za rodnom grudom. Hvala Ti neznači starice za iskrene suze upućene dragoj nam domovini.

Tvoja prva domovina sretna je punih 20 minuta bez predaha splet dalmatinskih pjesama. Približili smo se i imali šta vidjeti. Sedamdeset-godišnja starica nije se stajala u sredini i zaklopivši oči proživaljavala uspomene iz mlađih dana, od prije 40 godina, kada je napustila rodnu Jugoslaviju. Prizor veličanstven i nadasve dirljiv. Toliko snažan da je za staricu postao i opasan, naročito u momentu kada su se svih prisutnih zagrlili i zajedno pjevali »A ča je lipo more« i »Vrati se, vratи se, željno čekam Te ja...«. I starica nije mogla da izdrži. Riječi zahvalnosti nisu mogle biti izgovorene, zamijenile su ih tople suze, suze ljužavi i radosti, suze čežnje za rodnom grudom. Hvala Ti neznači starice za iskrene suze upućene dragoj nam domovini. Tvoja prva domovina sretna je

Borovi koji su se teškom mukom podigli raskidani su, neobrezani i zapušteni. Korov na sve strane. Prije su postojale na vidilici dvije klupe, sada ih više nema.

U našem gradu ima tih »sitrnicu« podosta. Među takovim spadaju i »nadobudni nogometnici«, koji kao da su namjerno našli za nogometanje baš ona mesta, gdje to nikako ne bi smjelo da budu. Trg pred Vijećnicom i Katedralom, te na Gorici pred osnovnom školom. Kao naročito pogodno mjesto služi im pokriveni plato na kupalištu Jadrana. To je mjesto određeno za sunčanje i odmor radnih ljudi. Nažalost, nitko se ne usuđuje da se tu bezbrižno sunča. Teško onome koji stavi primjedbu, ali kad bi nadležni čuli to o tome misle brojni gosti, zaista bi poduzeli energične mјere, da se tome jednom stane na kraj.

se pitamo, tko je taj, koji je dužan da građaninu pruži i omogući osjećaj sigurnosti i mira na javnim mjestima?

Smatram, da bi naš list trebao više prostora posvetiti ovakvim »sitrnicama«, koje bi nadležne podsjećali da imadu i nekakve obaveze prema građanima i biračima, da bi se poštovale Odluke o javnom redu i miru Skupštine općine Šibenik i da bi se konačno protiv prekršitelja propisa poduzele odgovarajuće mјere. B. B.

Druga savezna nogometna liga

SAMO BOD!

„Šibenik“ - „Famos“ 2:2 (0:1)

Stadion »Rade Končara«. Vrijeme sunčano i sporno. Teren dobar. Gledalaca 2000. Sudac Petrović iz Splita. Strijelci: Relić u 51. Žepina u 87. min. za domaće, a Jazić u 32. i Jelašković u 75. minuti za goste.

Šibenik: Širković, Marenčić, Friganović, Perasović (Miljević) Grgić, Stojić, Živković, Relić, Stanović, Žepina, Marinić.

Famos: Babić, Garibović, Vučković, Durić, Pintor, Sljivić, Jazić, Baraćić, Ibrahimić, Šimunović, Jelašković.

U susretu šestog kola, koji je odigran na domaćem terenu, »Famos« iz Hrasnice je, kao i prošle jeseni, oduzeo domaćinima jedan bod, u igri koja je bila ispod drugolagškog prosjeka. »Šibenik« je razočarao brojne gledače vrlo slabom igrom naročito u prvom poluvremenu. U tom razdoblju domaći su tri puta bili sasvim blizu zgoditka, ali je nesmotrena navalna propustila da već do odmora ostvari prednost sa najmanje dva zgoditka. I obrana nije bila ništa bolja od napadačkog reda. Grješila je u presudnim momentima i olako dozvoljavala gostima da povremeno ugroze Širkovića, koji je često put bio doveden u bezizlaznu situaciju. Igrači u obrani često su ostavljali goste da slobodno prime loptu, a posebno su grijesili u igri

s visokim loptama. U drugom dijelu »Šibenik« se nešto popravio i nakon vodstva gostiju od 2:1 u posljednjim minutama je uspio izboriti jedan bod, koji je nakon poraza »Olimpije« i »Lokomotive« bio dovoljan da šibenski ligaš zauzme čelnu poziciju u zapadnoj skupini II lige. Rezultat je prema prikazanoj igri u oba dijela realan, mada su gosti lako mogli odnijeti bodove iz Šibenika.

Po anemičnoj i slaboj igri početak je nagovještavao da će domaći trebati da ulože dosta truda kako bi svladali borbeno gospodstvo Šibenika. Stanović, Relić i Žepina upropastili su tri veoma zrele prilike za golove. To je bilo u 10., 12., 19. i 29. minuti. Ipak gosti su prvi poveli u 32. minuti nakon školske greške domaće obrane, tako da Širković nije mogao sprječiti zgoditak.

Prvih deset minuta drugog poluvremena igralo se u polju gostiju koji su se grčevito branili. Međutim, ipak dugo nisu uspjeli da sačuvaju prednost. U 51. minuti Relić je na paš Žepine oštirao, postigavši ujedno svoj prvi zgoditak u novom prvenstvu. Napadi na gol gostiju bivali su sve češći, ali ne toliko opasni, jer ih je gostujuća obrana znala na vrijeme osjetiti. I poslije šest minuta »Famos« je

po drugi put bio u vodstvu preko Jelaškovića. I za ovaj zgoditak krivicu snosi uža obrana. Pri kraju susreta »Šibenik« je postavio konačni rezultat zgoditkom Žepine, koji se našao u blizini protivničkih vratiju.

U vrlo slabom timu domaćina nešto više od ostalih pokazao je Relić, a kod gostiju uža obrana. Sudac Petrović vrlo dobar.

REZULTATI 5. KOLA

Split - Olimpija 3:1, Šibenik - Famos 2:2, Rudar - Lokomotiva 3:0, Istra - BSK 2:0, Maribor - Sloboda 1:2, Slavonija - Kladić 6:0, Čelik - Varteks 3:0, Borac - Borova 1:1.

TABLICA

Šibenik	6	4	2	0	9:3	10
Olimpija	6	4	1	1	19:8	9
Sloboda	6	4	1	1	16:6	9
Lokomotiva	6	3	2	1	16:14	8
Slavonija	6	2	3	1	15:8	7
Borac	6	2	3	1	12:10	7
Čelik	6	3	1	2	9:5	7
Borovo	6	2	2	2	8:9	6
Kladić	6	1	3	2	10:16	5
Rudar	6	2	1	3	15:15	5
BSK	6	1	3	2	12:19	5
Varteks	6	1	2	3	5:9	4
Split	6	2	0	4	8:14	4
Famos	6	1	2	3	9:19	4
Istra	6	1	1	4	6:10	3
Maribor	6	0	3	3	4:8	3

Na prvenstvu Hrvatske u skokovima u vodu

PK „ŠIBENIK“ DRUGI

U čast 22-godišnjice RM i povorštva Jugoslavije u Šibeniku je održano prvenstvo SR Hrvatske u skokovima u vodu za seniora i omladinice. Na prvenstvu su učestvovalo četiri ekipe i to: »Medveščak« (Zagreb), »Jedinstvo« (Zadar), »Jug« (Dubrovnik) i domaći »Šibenik«.

Premda očekivanju u ekipnoj konkurenциji prvo mjesto osvojili su skakači iz zagrebačkog »Medveščaka« sa 1.040 bodova. Drugo mjesto osvojili su skakači »Šibenika« sa 126 bodova, što svakako predstavlja veliko iznenadjenje prvenstva. Jedno od glavnih aspiranata za prvaka, zadarsko »Jedinstvo« osvojilo je

tek treće mjesto. »Jedinstvo« je na ovom prvenstvu nastupilo bez svoja dva najbolja skakača (Sutlovića i Dumića), koji se nalaze u sastavu omladinske reprezentacije. Posljednje mjesto pripalo je »Jugu«.

Pobjedinci ove godine postali su: Toranj (10 m), muški Bojić (M) sa 104 bodova, daska tri metra Novak (M). Žene: Toranj (5 m), Kombol (M), daska tri metra Lukić (M). Kod omladincica Stipe Ćiđmir (S) je prvak sa daske od 3 metra. Kombol i Lukić su također osvojili prva mjestra u juniorskoj konkurenциji.

Poslije završetka prvenstva bivši rekorder, a sada trener »Medveščaka« Križančić dao je izjavu za čitaocu »Šibenskog lista«.

— Iako je prvenstvo bilo okrenuto neučestovanjem nekoliko plivača iz »Jedinstva«, na prvenstvu su postignuti dobri rezultati. Posebno me raduje uspjeh domaćih skakača koji su velikim entuzijazmom postigli i jedno prvo mjesto. Ćiđmiru i Renji svakako treba pomoći, jer oni za ovaj sport imaju veliku volju. Ako li ovako nastave, onda će naša Republika dobiti još jedan

jaki centar u skokovima u vodu.

Šport

Do kraja plivačke sezone »Šibenik« će održati još jedan susret protiv poljske ekipe »Pafawag« iz Wroclawa. Osim susreta u plivanju odigrat će se i vaterpolo utakmica između ovih ekipa. »Pafawag« je član prve poljske lige.

Susret se održava 16. rujna sa početkom u 19 sati.

* * *

Mišo Martinović istaknuti plivač »Šibenika« putuje na pojedinačno prvenstvo Jugoslavije koje se održava 18., 19. i 20. rujna u Splitu. On će plivati 400 i 1.500 metara slobodno. Prošle godine Martinović je u Mostaru osvojio treće mjesto iz Rogošića i V. Brinovca.

— da —

Prva Dalmatinska rukometna regija

Poraz Galeba i Metalca

kraj utakmice gosti su vodili sa 4 zgoditka razlike.

Najbolji igraci utakmice bili su B. Marcelić, Jurišić i Troskot kod »Elektre«, a Milin, Kujović i Mandić kod »Galeba«.

Sudac Omerov je sa dosta greška vodio utakmicu. Rukometnu zone bi trebalo zamjeriti što je delegiralo suca iz mjesta odakle je i »Elektre«.

GALEB — ELEKTRA
19:23 (8:12)

Igralište III osnovne škole, gledalaca oko 500. Sudac Omerov (Zadar).

Galeb: Coko, Mileta, Mandić 3, Pasavić, Ernjač, Kujović 5, Marlović 4, Čurko, Stojanović, Milin 7 i Čosić.

Elektra: Ljubić, Jovanović 1, B. Marcelić 7, Jurišić 4, Puhačić, Marušić 3, Mitrović 2, Troskot 5, M. Marcelić 1, Šerler, Teofilov.

Ekipa »Elektre« predvođena košarkašima »Zadra« braćom Marcelić, Jurišićem i Troskotom, zaslужeno je odnijela bodove iz Šibenika. U početku utakmice domaći su bili bolji i zaslужeno su poveli sa 6:4. Međutim, gosti su preko Troskota i B. Marcelića izdjeđivali i pobjeli sa 6:8. Od tada pa sve do

U nedjelju je odigrano drugo kolo Dalmatinske rukometne regije. Predstavnici Šibenika »Galeb« i »Metalac« su visoko poraženi u igri sa »Partizanom« iz Dugog Rata i »Elektrom« iz Zadra, dok je »Radnici« iz Vodice također poražen u igri za »Izvidičom« u Zadru.

PARTIZAN — METALAC
25:16 (14:8)

Igralište »Orkana«. Gledalaca oko 500. Sudac Vuletić iz Trogira.

Partizan: Katurić, Radić 6, Babnik 6, Petrina 1, Čagalj, Lozić 4, Bešlić 3, Mimica 1, Želić 2, Grujica 1, Popović.

Metalac: Salaman, Antunac 1, Junoković, Bašić 2, Mamužić 2, Marušić 5, Korać 5, Višić 1, Peřišić, Vlahović i Đerek.

Prošlogodišnji prvak »Partizan« je dosta lako savladao mladu momčad šibenskog »Metalaca« sa 9 zgoditaka razlike. Da sudac Vučetić nije bio dosta pristran, »Metalci« su mogli postići i povoljniji rezultat. On je u korist domaćina svirao 10 sedmeraca koji su im donijeli tako visoku pobjedu.

Radić i Babnik su bili najbolji igraci »Partizana«, dok su Marušić i Korać bili najbolji u ekipi »Metalaca«.

»Radnici« iz Vodice je doživio i drugi poraz u igri sa predstavnikom Zadra. Ovoga puta »Izvidič« je na svom terenu visoko porazio Vodičane sa 28:20.

OMLADINSKI TURNIR
U NOGOMETU

U Drnišu su prošle srijede i subote održani završni susreti u nogometu omladinskih aktivnosti Miljevaca, Oklaja, Petrova polja, Siverića i Zagore.

U srijedu su održani tri susreta. Utakmica između Oklaja i Petrova polja završila se i poslije produženja bez zgoditka.

U toku ovog mjeseca organizirat će se takmičenje u bočanju i streljaštvu.

— da —

Radnička sportska djelatnost

Zašto malo učesnika?

Prošle nedjelje završeno je takmičenje u nogometu i plivanju na lokalnoj sportskoj regiji u Šibeniku.

U nogometu je učestvovalo samo 9 ekipa. Zaista je čudnovato kako na tom prvenstvu nisu učestvovali ekipe TLM »Boris Kidrić« i »Tvrnica elektroda« i »Rivijera«, Medicinski centar, »Luka«, »Jadranka«, »Stampa« i »Palk«.

U plivanju prvo mjesto osvojila je ekipa Medicinskog centra ispred »Jadranke«, »Palka« i »Dane Rončevića«.

Na kraju godine najboljim sindikalnoj područnici predstavljaju se pehar Sindikalnog vijeća, dok će se ekipi pobedniku pojedinih grana dati zastavica.

U toku ovog mjeseca organizirat će se takmičenje u bočanju i streljaštvu.

— da —

NOGOMETNI TURNIR U CI-STOJ VELIKOJ

U Čistoj Velikoj održan je nogometni turnir na kojem su učestvovala 4 ekipa aktivna i to: »Lasta« iz Stankovaca, »Jastreb« iz Putićanja, »Mlada zvezda« iz Čiste Male i domaći, nogometni aktiv »Šibenik«.

Nakon dvodnevne takmičenja prvo mjesto neočekivano pripalo je »Mladoj zvezdi«. Drugo je mjesto zauzela »Lasta«, iako je prema prikazanoj igri trebala zauzeti prvo mjesto.

Svi učesnicima turnira podijeljene su prigodne diplome od strane Općinskog komiteta Saveza omladine preostalo je jedino da za pobednika proglaši Oklajčane i njima je uručen pehar. (c)

S. Lj.

Počelo prvenstvo u nogometnom pod. Šibenik

Uspjeh Kolektivca

U prvom kolu nogometnog prvenstva u okviru Šibenske podvezne lige pobjede su pripale uglašnom domaćim ekipama. Jedina pobjeda u gostima izbila je ekipa »Kolektivca«, koja je svladala »Požara«. U derbiju kola zablački »Polet« sigurno je pobjedio šibenskog »Metalca«.

dok je utakmica u Lozovcu između »Aluminija« i Soške prekinuta u 75. minuti kod stanja 2:0 za domaćine zbog incidenta, koji su izazvali gosti.

Rezultati 1. kola: Požar - Kolektivac 3:4, Polet - Metalac 3:0, Aluminij Soška 2:0 (prekinuto) i Šibenik II - Mladost 6:0. Na tablici vode »Polet«, »Aluminij« i »Kolektivac« po 2 boda.

SIBENIK — MLADOST

(Trubunj) 6:0

U predigri utakmice Šibenik - Famos u okviru I kola prvenstva podvezne lige pobjede su pripale uglašnom domaćim ekipama. Jedina pobjeda u gostima izbila je ekipa »Šibenika« i »Mladosti« iz Tribunja. Pobjedio je »Šibenik« sa